

KIS LAP

BARÁTSÁG. (Lásd a 304. lapon.)

PIROSKA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

MINT a kapun belépett, atyját a kertben látta sétálgatni.

— Épen jó, kedves apácska, hogy magadban találalak.

— Ah! és ugyan miért? kérdé az apa mosolyogva. Valami titkod van?

— Van bizony, még pedig nagy, igen nagy titkom. Azaz ... tulajdonképen nem is tudom ... csak úgy magamban eszeltem ki, hogy talán jobb lesz, ha először neked mondom el. Te jobban elmondod majd a mamáskának, míg én talán megijeszteném.

— Oh, oh, hát olyan borzasztó dolog? szólt az apa tréfásan. Halljuk tehát.

Leültek egy kerti padra s Piroska hiven elbeszélte mindazt, ami Somlakiéknál történt. Atyja látható izgatottsággal hallgatta. Piroska végre elmondta Bánréviné izenetét s könyezve így szólt:

— Ugy-é, kedves jó apácskám, nem küldtök el vele, ugy-é nem? Oh, hiszen az borzasztó volna ... én nem állanám ki ... oh, ha látnád, mily rettenetesen tud nézni ... mily hidegen parancsol ... és én vele legyen heteken át, ne lássam az én drága jó mamámat ... az nem lehet, én nem megyek!

Az apa megcsókolta, megsimogatta a zokogó leánykát s néhány perczig mélyen elmerült gondolataiba. Aztán így szólt:

— Jól tetted, kedves okos kis leányom, hogy előbb nekem mondtad el. Ez valóban meglepő és komoly dolog ... igen komoly. Én majd beszéllek a mamával.

Te azalatt sétálgass itt a kertben, majd ha kell, behivlak.

— Oh, én tudom, hogy mamáskám nem fog elereszteni, szólt Piroska.

Az apa erre nem felelt, hanem lassu léptekkel bement a házba.

Piroska a kert ama részébe sétált, hol virágai pompáztak. Ez egészen az ő birodalma volt, itt ő kapálgatott, ültetgetett, ápolta virágait s nagy öröme telt benne, mikor látta, mint féjlenek, mint hajtanak bimbót, melyek napról-napra nőnek és egy szép reggel fölségesen kivirítanak. Minden egyes virágot ismert, minden bimbónál előre ki tudta számítani, mikor fog kinyilni. És így aztán előre kiszámította, hogy holnap, holnapután milyen bokrétával fogja meglepni a mamát, s ki szintén nagyon szerette a virágot s örült, mikor Piroska egy-egy szép bokrétát helyezett eléje az asztalra.

Most is, a mint virágai közé ért Piroska, elfelejtett minden egyebet és gyönyörködve vizsgálgatta a fakadó bimbókat. Egy nagy rózsató előtt tapsolva állt meg.

— Oh, mily tele van bimbóval! Vasárnapra egész nagy bokrétát köthetek belőlük ... hogy fog a mamácska örülni! Olyan szép bokrétát még soha sem kötöttem, a milyen ez lesz!

Épen ekkor hallatszott a házból atyja hangja.

— Piroska, jöjj be!

A kis leány vigan futva ment be s alig várta, hogy szép rózsáival eldicsekedhessék. A mama, ki még mindig gyöngékedő volt, nagy karosszékben ült s Piroska odasietve, megölelte.

— Jaj mamácskám, ha látnád a nagy rózsatőt, mennyire tele van bimbóval! Vasárnapra olyan gyönyörű rózsabokrétát hozok!

A mama megcsókolta a jó leánykát s mosolyogva mondá:

— Vasárnap? Ki tudja, hol léssz már te vasárnap!

— Hol leszek? Hát hol lennék egyebütt, mint itt? felelé Piroska nevetve.

De nevetése csak egy pillanatig tartott, aztán hirtelen nagyon elszorult a szíve. Ez a kérdés eszébe juttatá a dédanyját s azt a félelmes tervet, hogy vele menjen. És a mama szavaiból még azt is kellett gyanítania, hogy szülei talán bele is egyeznek . . . elküldik az öreg Bánrévinével.

E gondolatra egészen elsápadt és könyek tolultak szemébe. Az apa ezt észrevette és igen komoly, de szelíd hangon így szólt:

— Kedves kis leányom, én bizom benne, hogy te már okos leányka vagy és lehet veled komolyan beszélni. Most be kell bizonyítanod, szereted-é igazán szüleidet és tudsz-é áldozni érettök. Mondd, kész vagy-é egy kis áldozatra jó mamádért és érettem?

Máskor Piroska egy percig sem habozott volna, hanem szívvél-lélekkal kész lett volna mindenre. De most ez kissé bajosabb, nehezebb volt. Tudta, mit fognak tőle kívánni, azt, hogy hagyja el szüleit, kik mellett eddig oly boldogan élt és menjen el azzal a jéghideg, komor, csak parancsolni tudó öreg dédanyjával, a kitől soha még csak egy nyájas szót sem vár-

hat. Hiszen ez borzasztó volna, ezt nem teheti! Ebbe belehal!

Érezte, mint lepik el a könyek mindinkább szemeit s már-már zokogva azt akarta mondani, hogy nem képes megtenni, amit tőle kívánnak; de hogy a beteg mamájára, komoly gondoktól halvány atyjára pillantott, a mint eszébe jutott, hogy hiszen még soha semmivel sem viszonzotta azt a nagy szeretetet, melyben szülei részesíték, hogy vonakodása elszomoríthatná őket s a szegény beteg mamának talán még inkább megrontaná egészségét — akkor szinte szégyelte magát saját maga előtt. Visszafojtotta könyeit, igyekezett nyugodt, derült arcot mutatni és szilárd hangon felelé atyjának:

— Igen, kedves apácska, megteszek mindent, amit kívántok.

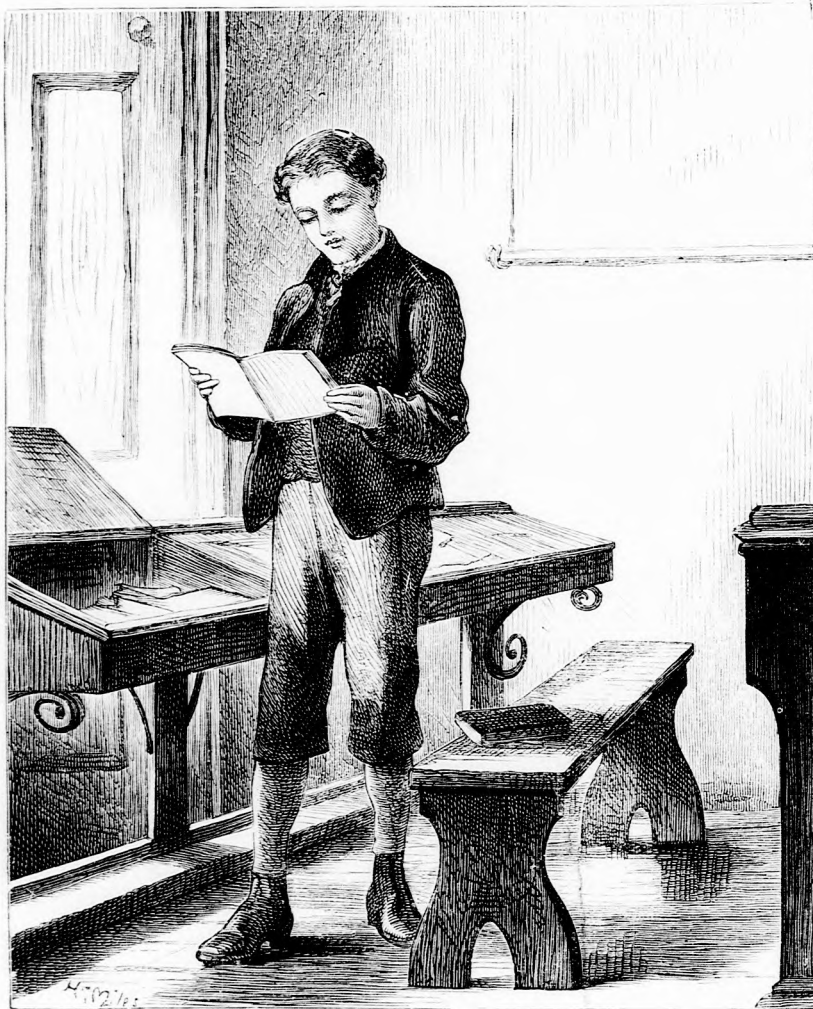
Az apa szeretettel ölelte magához.

— Tudtam én, hogy te jó gyermek vagy. Azt is tudom, hogy nagy az áldozat, melyet tőled kívánunk; de nagyon, nagyon fontos, hogy megtegyed.

— Ugy van, kedves leányom, szólt a mama. Lásd, én és a nagymamám, a te dédanyád, hajdan nagyon szerettük egymást. Az én mamám korán meghalt, nagymamám nevelt föl. Igen szigorú volt, de nemcsak hozzám, hanem mindenkihez, s tudtam, hogy bár szava, külseje komor és szigorú, de azért szeret és én is szerettem. Hanem aztán . . . aztán szomorú napok következtek . . . harag támadt közöttünk. Majd ha nagyobb leszek, mindent meg fogsz tudni; most még nem értenéd meg, miként történhetett az. Elég tudnod, hogy nagymamám nagyon

haragszik még most, pedig én szeretném,
ha kibékülne.

— Oh, ha beszélne velem, bizonyosan
kibékülne, szölt Piroska.

BEZÁRVA. (Lásd a 300. lapon.)

A mama szomorúan rázta a fejét.
— Nem is beszélhetek vele, nem
akarja, hogy találkozzunk. De lásd, édes

gyermekem, tégedet a Gondviselés oda
vezetett az ő utjába s dédanyád megszerete-
tett, azért akar magával vinni. Ha nem

eresz
csele
mét.
van,
tan é
már
rok n
kiván
igazá
és ap

mond
Holn
asszo
ket s
rideg
szigor
ha ké
lotta
sem s
mát g
a ki se
ben h
tartan
szomo
ha Pi
ismét
gát és
utolján
talán h
reti. M
ban él
szereti

tok, sz
de má
Elmeg
Sz
komoly

eresztenélek el, azt hinné, hogy boszúból cselekszem, meg akarom rontani az örömet. Mert bár nagy kastélya, sok kincse van, azért mégis szomoruan, elhagyatottan él ott, nincs a ki fölvidítsa. Pedig ő már nagyon, nagyon öreg s én nem akarok neki keserűséget okozni azzal, hogy kivánságát megtagadom. És ha téged igazán megszeret, akkor talán majd velem és apácskával is kibékül valamikor.

Piroska belátta, hogy ítélete ki van mondva, kötelessége engedelmeskedni. Holnap el kell mennie azzal a furcsa öreg asszonnyal, vele kell majd töltenie heteket s ezalatt folyton reszketni a mogorva, rideg dédanya haragos tekintetétől, szigorú parancs-szavától. A kis leány, ha kérdezték volna, őszintén meg is vallotta volna, hogy ő bizony egy cöppet sem szereti dédanyját s inkább olyanformát gondol, hogy ez valami szivtelen nő, a ki senkit sem tud szeretni; hiszen különben hogy tudna annyi idő óta haragot tartani a kedves jó mama ellen! Az bizony szomorú élet lesz ott mellette s nem csoda, ha Piroska megborzadt és igen közel állt ismét a síráshoz. De legyőzte szomorúságát és csak arra gondolt, amit mamája utoljára mondott: hogy a nagymama talán kibékül, ha őt, Piroskát, igazán szereti. Mert hiszen az nem lehet, hogy haragban éljen a mamával, ha ennek gyermekét szereti?

— Megteszek mindent, amit kívánok, szólt tehát Piroska kissé szomoruan, de már nyugodt és határozott hangon. Elmegyek!

Szülei gyöngéden megölelték s az apa komolyan mondá:

— Igenis, kedves gyermekem, el kell menned s talán te lész a béke angyala közöttünk és dédanyád közt. Ha olyan jó leány maradsz, mint eddig voltál, dédanyád szeretni fog, kibékül velünk és akkor ismét mindnyájan boldogok leszünk, nem fogunk szűkölködni és mindent megtehetünk, a mi szükséges, hogy beteg mamácskád egészsége helyre álljon.

Piroska. az igazat megvallva, csak úgy félig-meddig értette, miért ne békülhetne ki az öreg asszony most mindjárt? Nem is állhatta meg, hogy ne kérdeje:

— De édes mama, hát mért haragszik a nagymama reátok, mikor ti olyan jók, olyan nagyon jók vagytok? Mégis csak kegyetlennek köll lennie!

— Ne szólj így, gyermekem; tudod, nem szabad itélned szüleid és öreg szüleid fölött, kivált mikor nem is ösmered a dolgokat. A nagymama azt hiszi, neki van igaza... méltán haragszik; mi viszont azt hisszük, hogy nekünk van igazunk s neked ezt hiába magyaráznám; mert pénz miatt támadt a baj, te pedig az olyan komoly pénzkérdésekhez még nem érthetsz. Apácska becsülete azt kívánta, hogy egész vagyonát feláldozza, nagymamának pedig ebben a dologban másképp gondolkozott s mert nem az ő kedvére cselekedtünk, nem akar többé velünk találkozni sem. Mi szegények lettünk, de soha sem panaszkodtunk a nagymamára.

(Folytatása következik.)

Számrejtvény.

Hogy lehet 9 számot egy négyszögbe úgy leírni, hogy bármely irányba összeadva, mindig 15 legyen az eredmény?

ERZSIKE ÖRÖME.

— Beszélyke. —

Évös, esős őszi nap volt, mely Erzsikét és játszótársait beszorította a kertből a tornácra. Ott is játszottak vigan jó ideig, mignem belefáradtak. Leültek pihenni és csakhamar fontos vitába merültek. Azt kellett mindegyiknek megvallani, mit szeret legjobban? Erzsikének mint házi kisasszonynak kellett volna legelőször szólani, de ő éppen a szobába ment, hogy az ozsonnát rendezze; utoljára hagyta tehát s a komoly Lujza szólt először:

— Nekem nincs nagyobb örömem, mint ha valami szép történetet olvashatok.

— Oh, nekem az nem multság, szólt Béla; örülök, ha leczkémmelel elkészülök. Legnagyobb örömem abban telik, ha lovagolhatok . . . mert tudjátok, nevem napjára gyönyörű kis lovat kaptam.

— Nekem, szólt a kis Lenke elpirulva, nekem abban telnék örömem, ha olyan szép bábum volna, mint az Erzsikeé.

— No persze, ti leányok csak efféle lere gondoltok, mondá Elek. Én leginkább örülök annak, amit nem sokára születésem napjára fogok kapni: apácska megígérte, hogy vesz nekem puskát, de igazi puskát ám s aztán a szünidőben eljárhatok vadászni. Az lesz ám a multság! Lövök nyulat, rókát, mindent, ami utamba akad.

Még Mariska volt hátra, Erzsike testvére.

— Nekem legkedvesebb az én kertecském, mondá. Tavaszkor alig várom a reggelt, hogy megnézhessem virágaimat.

Olyan örömem van, mikor látom, hogy kelnek ki a földből, hogy nőnek napról napra . . . aztán végre bimbóznak, kivirítanak! Akár egész nap ott lennék köztük.

— No bizony, az nagyon unalmas, jegyzé meg Béla. De mikor én lovammal végig vágatok a mezőkön, az már aztán multság!

— Mégsem olyan, mint ha én nyulat lövök és büszkén hazaviszem, otthon megsütik s én magam lötte vadpecsenyét ehetem, szólt Elek.

— Igen ám, ha üres kézzel nem térsz haza, mondá Lujza mosolyogva. Sokkal többet érnek az én szép könyveim, melyek elmondanak mindenféle szép történeteket, vagy leírnak érdekes idegen országokat, megismertetnek a világ mindenféle nevezetességeivel.

— No persze, csakhogy azért még sem látod azokat a nevezetességeket, szólt Mariska. Én pedig gyönyörködöm virágaimban, látom, megfoghatom őket.

— Egy szó mint száz, én lovacskámat nem adnám valamennyi könyvetekért, puskátokért és virágaitokért, szólt Béla elégedetten.

— Én pedig száz lovat is odaadnék az Erzsike bábujaért, mondá a kis Lenke s aztán gyorsan hozzátévé: ugy értem, hogy ha volna olyan szép bábum, mint az övé.

— Ha olyan nagyon megszeretted, hát neked adom, szólalt meg ekkor egy új szelid hang.

— Erzsike mondta ezt, mert a szobában elvégezvén dolgát, kijött s a gyermekekannyira el voltak merülve vitájokba, hogy észre sem vették, mikor hozzájuk

ért. Er
jas arc
szerett
mindig
okozha
Lenke
készség
bábut.

L
rom a
hogy é
tom el

felelé
gyon j
bábum
tetszik
nagyon
fogadn
megha

szólt L
Erzsik
legjobb

többie

szapor

retsz
öröme

aminel

legink
bábut.

ért. Erzsike körülbelől tizenkét éves, nyájas arczu, kedves leányka volt s méltán szerette mindenki, mert a derék gyermek mindig csak arra gondolt, másoknak mivel okozhatna örömet? Most is, a mint a kis Lenke szavait meghallotta, rögtön egész készséggel felajánlotta neki azt a szép bábut.

Lenke elpirult, aztán élénken mondá:

— Nem, nem! Hiszen én nem akarom a tiedet... nem arra gondoltam, hogy épen ezt szeretném. Nem fogadhatom el, semmi esetre sem fogadom el!

— Dehogy nem, kedves Lenkém, felelé Erzsike jószívüen. Tudom én nagyon jól, hogy eszedbe sem jutott az én bábumat megkivánni; de hát mégis nagyon tetszik neked s én igen örülnék, de igazán nagyon örülnék, ha elfogadnád. El is kell fogadnod; a bábu a tied, mert különben megharagszom.

— Hagyjátok már el azt a bábut, szólt közbe Béla. Még ugyis hátra van Erzsike, nem mondta meg, ő mit szeret legjobban, pedig neki is meg kell vallania.

— Ugy van, ugy van, kiálták a többiek.

— No's Erzsike, hát csak valld meg szaporán, sürgeté Lujza.

— Igazán... nem tudom.

— Micsoda? Nem tudod, mit szeretsz legjobban, miben telik leginkább örömed?

— Oh, igen sokfélében telik örömem.

— Jó, jó, de hát mégis csak valami, aminek leginkább örülnél.

— Nos, e pillanatban annak örülnék leginkább, ha Lenke elfogadná tőlem a bábut.

Ezt oly őszinte, szíves hangon mondta, hogy nem lehetett szavai igazságában kételkedni. A kis Lenke, bár a társaságban ő volt a legfiatalabb, egészen meghatottan fordult Erzsikéhez, nyakába ugrott és megcsókolta, mondván:

— Oh, milyen jó vagy!

Aztán a szobába sietett s pár percz mulva a bábuval ölében tért vissza. Ezalatt azonban Béla így szólt vala:

— Nagyon szép, nagyon szép, de mi most nem efféléről beszéltünk. Nagyon kellemes dolog, ha másoknak örömet szerethetünk. S mi most azt akarjuk tudni, hogy neked magadnak mi okoz legnagyobb örömet?

— Mért ne telhetnék épen abban legnagyobb örömem, ha másnak örömet okozok?

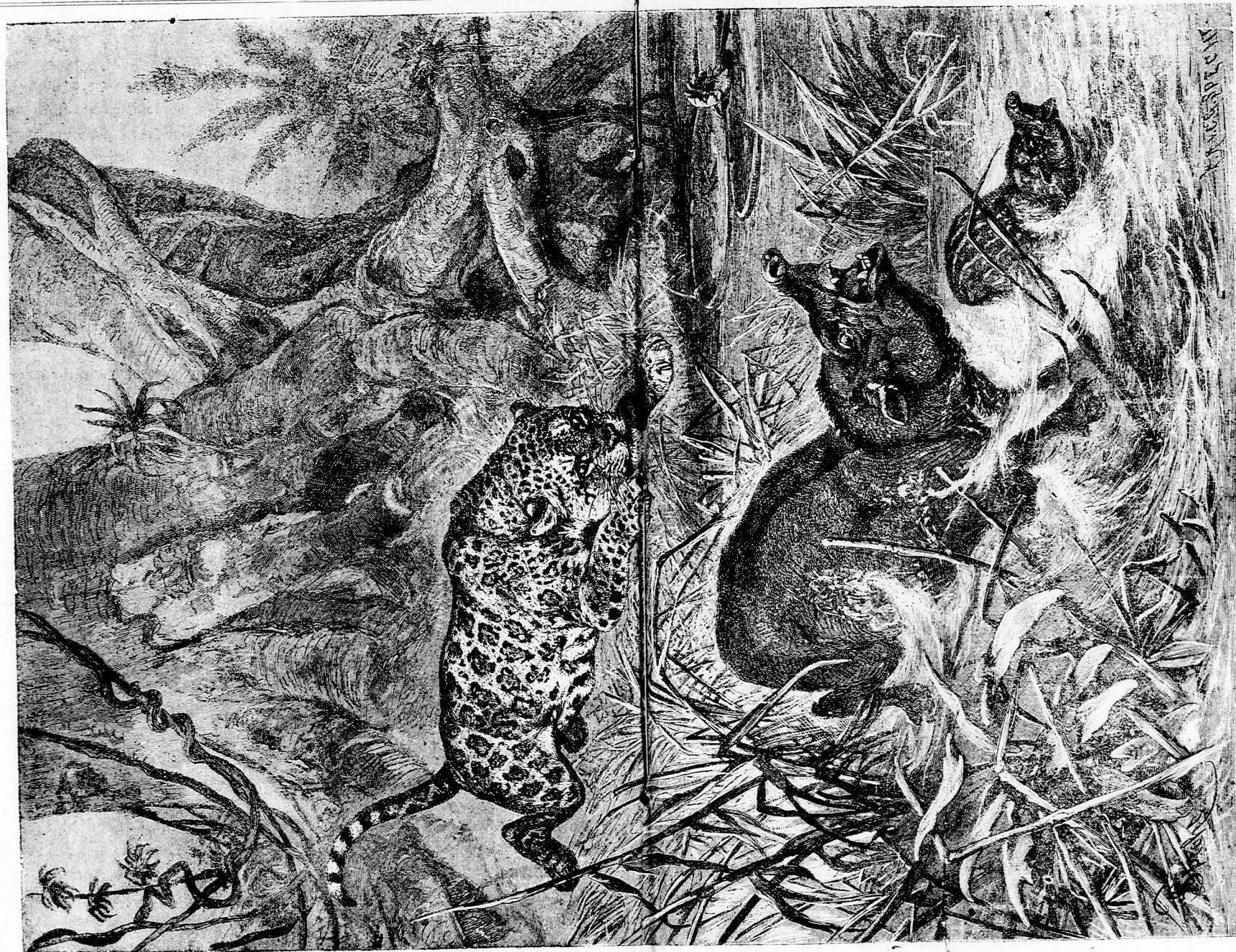
Béla fölkaczagott s gunyosan mondá:

— Oh, oh sok is lesz a jószágból. Csak nem akarod, hogy olyan szentnek tartsunk, a ki egyébre sem gondol, mint hogy másoknak örömet szerez? No, de nem efféléről beszélünk, mondtam már. Nagyon szép dolog, ha valaki feláldozza magát másokért, de ez nem multság. Ha éhes vagyok s jó sültet látok: nagy különbség ám, hogy én eszem-e meg, vagy más valaki — és egészen más az, ha én lovagolok, mintha más ül a lovam hátára. Hát te nem szeretsz semmit?

— Dehogy nem! felelé Erzsike vidáman. Igen sokfélét! Szeretem a madárkám... a virágaimat... a zenét...

— Én nagyon szeretek táncolni, kiáltá Elek s mindjárt ugrált is jó kedvében.

(Folytatása a 298. lapon.)

A LEOPÁRD. (Lásd a 300. lapon.)

(Folytatás a 295. laphoz.)

— Én szeretem a csillagokat! szólta Lenke.

Aztán jókedvűen kiáltozták mindnyájan összevissza:

— Én szeretem a holdat!

— Én a vajás kenyeret!

— Én a fehér cziczámat!

— Én a diós patkót meg a szőlőt!

— De hát hallgassatok már, mert így soha sem vallatjuk ki Erzsikét.

— No várjatok, hadd törjem kissé a fejemet, mit isszeretek hát legjobban? szólta Erzsike. Hát . . . igen . . . azt hiszem, legjobban szeretek színházba járni.

— No végre, csak hogy kisütöttük! Tehát Erzsike a színházat szereti legjobban.

— Most már tehát mindnyájan elmondtuk, jegyzé meg Lujza.

— Igen ám, de az nem igaz, amit Erzsike mondott, szólta ekkor Mariska.

— Nem igaz? kérdék meglepetve.

— Nem hát! Mindjárt bebizonyítom. Szüleink csak igen ritkán visznek bennünket színházba, egész ünnep ez nekünk. És a minap, hogy Erzsikét el akarták vinni magukkal, mégsem ment el.

— Oh te kis csacska, hiszen jól tudod, miért nem mentem? szólta Erzsike.

— Persze hogy tudom. Azért nem mentél, mert én épen akkor kissé beteges voltam, itthon kellett maradnom s unatkoztam volna egyedül! s te inkább velem maradtál. Ez pedig azt bizonyítja, hogy nem a színházat szereted legjobban.

És Mariska szeretettel megcsókolta jó testvérét.

Béla azonban ismét csufolkodó arcot vágott, szeméit forgatta és ájtatoskodó hangon, mely a többieket megnevetetetté, így szólta:

— Oh, Erzsike valóban angyal, valószínű angyal, ki teljesen feláldozza magát másokért!

Erzsikét kissé bántotta e gunyos élenken felelé:

— Tévedsz, kedves Bélám, az nem volt semmiféle áldozat tőlem, hogy akkor otthon maradtam. Épen azért nem mentem a színházba, mert nem telt volna benne örömem.

— No, ezt már nem értem.

— Nem bizony, szólta közbe a komoly Lujza, mert nincs olyan jó szíved, mint Erzsikének. Nincs szebb erény, mint feláldozni örömünket a mások javára.

— Nagyon szép, kiáltá Elek nevetve, de már csak jobb, ha nem kerül rá a sor.

— Mondom, nem jól magyaráztatok a dolgot, szólta Erzsike kissé türelmetlenül. Nem lehet szó áldozatról. Mariska sem mondta ezt, mert ő megértette, hogy nekem épen az okozott örömet, hogy akkor este mellette maradhattam. A színházban folyvást azon járt volna az eszem, hogy szegény Mariska mennyire unatkozik, szomorkodik otthon s ez megrontotta volna egész multságomat. Itthon maradtam és nagyon kellemesen, vígan töltöttük az estét, ugy-e Mariska?

— Ugy bizony, szinte kedvem volna megint betegnek lenni, hogy megint olyan jól mulassunk, felelé Mariska. Eleinte meséket olvastunk, aztán a bábuval játszottunk, főztünk, vacsoráltunk, csevegünk s egészen elcsodálkoztunk, mikor

mamácskáék hazajöttek. És mindaketten nagyon meg voltunk elégedve. És azért jól tudom, mit szeret Erzsike legjobban.

A kis társaság egy pillanatra elhallgatott s végre Lujza szólalt meg:

— Mariskának igaza van, most már mi is tudhatjuk, mi szerez Erzsikének legnagyobb örömet: az, ha másoknak örömet okozhat.

De Béla, ki gazdag szülők elkényeztetett fia volt s mindig csak magára gondolt, még akkor is félig gunyosan mondá:

— No, már az izlés dolga. Majd én is megpróbálom. Szomszédunkban van egy kis fiu, a ki minduntalan pityereg és az én lovamra szeretne ülni. Majd ha megint élémbe jön, hát leszállok a lóról, felültem és lovagoltatom őt. Meglátom, fog-e ez nekem valami nagy gyönyörűséget okozni. Alig hiszem.

— Nem bizony, felelé Erzsike, mert ha nem szívesen teszed, ha nem örülsz igazán annak, hogy azt a fiucska boldoggá teszed, akkor csak untatni és bosszantani fog a dolog s jobb meg sem próbálnod.

— No lám, ezt már okosan mondtad, szólt Béla diadalmasan. — Mert ez nagyon természetes, hogy csak annak örülünk igazán, ha magunk élvezünk valami jót.

Épen ekkor lépett a gyermekek közé Erzsike mamája, ki az ajtóból már jó ideje hallgatta a beszédet s most Bélához így szólt:

— Kedves Bélám, ha te csak akkor örülsz, mikor téged magadat ér valami kellemes dolog, úgy nagyon sajnálni való fiu vagy, mert igen kevés örömed lehet.

— Kevés? kérdé Béla meglepetve. Ő eddig azt hitte, hogy valóságos kis király.

— Ugy van, nagyon kevés. Mert eképp csak annyi örömet élvezhetsz, a mennyi téged magadat ér.

— Persze! Hát másnak mennyi öröme lehet?

— Annyi, mint mindazoknak együtt, a kiket szeret. A kinek igazán jó szíve van, az őszintén tud örülni a mások boldogságának is, mintha csak őt magát érte volna valami szerencse s nincs tisztább, igazibb öröme a szívnek, mintha másnak a baján segítettünk, vagy valami örömet szerezhettünk neki. Persze, a ki mindig csak magára gondol és áldozatnak tartja, ha más ember kedvéért cselekszik valamit, az soha sem érezheti azt a boldog megleledést, melyet tapasztalunk, ha a mások örömeben osztozunk. Az ilyen ember önzővé válik, utoljára nem szeret senkit, őt sem szereti senki s akármilyen gazdag legyen, mégis kevés lesz az öröme.

Béla most már elkomolyodott.

— Igaz lehet . . . sőt bizonyosan úgy is van, szólt végre. De hát nem mindenki olyan jószívű, mint Erzsike.

— Próbáld meg csak, majd meglátod, milyen örömed lesz, ha sikerült más valakinek örömet szerezned.

— Jól van, megpróbálom. Majd Erzsikétől fogok tanácsot kérni. Ugy-e, fogsz segíteni.

— Nagyon szívesen.

Nem sok idő mult e beszélgetés óta s Béla épen úgy gondolkozott, mint Erzsike. Szíves, figyelmes volt mások iránt, segített, vigasztalt, a hol tudott, és meg-

győződött, hogy valóban az a legnagyobb és legszebb öröm, ha másoknak örömet szerrezhetünk.

B e z á r v a.

(Képpel a 292. lapon.)

BENNE vagyok hát a bajban,
 Megesett hát mégis rajtam!
 A tanár régen igéri,
 De én csak nem hittem neki.
 Ha már úgy van: viseljük el
 Megadással, türelemmel.
 Hanem az egész dologban
 Engemet az bánt legjobban,
 Hogy itt kell most ebédelnem:
 Üres falatokat nyelnem.
 Nem eresztnek hát szabadon —
 Roszul esik, nem tagadom,
 Hja, azt tartja a példaszó:
 Vizre addig jár a korsó,
 Amig törik. Ugy is van az!
 De mit ér a léha panasz?
 Útjünk neki! Ha nem akad
 Estig egy betévő falat,
 Hogy ha már az állam koppan,
 S marad sok hely a gyomromban:
 Hadd lakják jól egyszer végre
 A koponyám üressége!
 De nem rakom tul az eszem,
 Majd csak mérséklettel eszem.
 Hol vagytok hát, ti szellemi
 Asztalomnak eledeli? —
 (Ó kítartás! Most légy velem!)
 Természetrájsz, történelem,
 Görög, latin, régiségtan,
 Földrajz, szépszézt és mértan,
 Meg algebra, et caetera —
 De fogadom, hogy én többet
 Nem kerülök a karczerba.

A LEOPÁRD.

— Természetrájszi csevegés. —

(Képpel a 296—297. lapokon.)

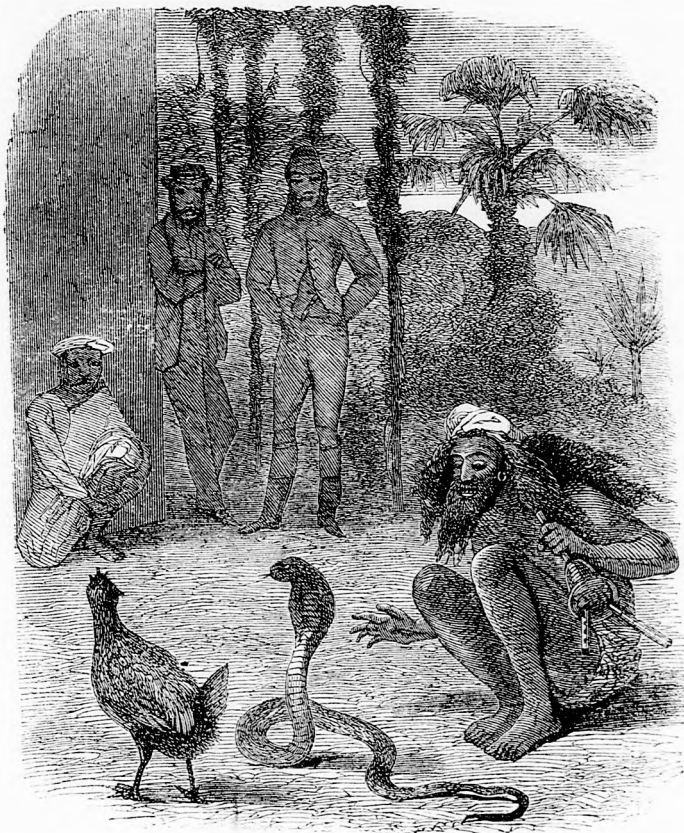
Z OROSLÁN és tigris mellett a legszebb és legerősebb, legveszedelmesebb ragadozó állat a leopárd. Szerencsére ez is tőlünk messze, a meleg éghajlat alatt tanyáz, a hol nem nagyon örvendenek szomszédságának, mert gonosz rabló s nagy pusztítást visz végbe mindenféle más állatokban, sőt még az emberekben is.

Már az ősrégi időkben híres volt a leopárd és a bibliában is meg van említve. Jeremiás proféta említi, midőn a zsidó népet gonoszságáért e szavakkal korholja: »Megváltoztatja-e bőrét a szerezsen, vagy a leopárd pöttyeit? Épen ugy cselekedhetek jót ti, kik a rosztat cselekedni megszoktátok.« Még ennél is régibb példák vannak arra, hogy a leopárd magára vonta az őskori emberek figyelmét. Az évezredek előtti épületek romjain található faragványokat, melyek a leopárdot ábrázolják. Még nevét is akkor nyerte az rómaiaktól, kik furcsa tévedésben voltak. Van ugyanis a leopárdnak többféle válfaja, melyek azonban általában keveset különböznek egymástól. A párducz sem egyéb, mint leopárd, de a hajdankori rómaiak még nem ismerték oly alaposan a természetrajzot s azt hitték, hogy a leopárd félig az oroszlánnak, félig a párducznak rokona, és e két állat nevéből (leo-oroszlán és pardus- párducz) faragták össze számára a leopárd nevet.

Ámbár a leopárd vérengző és ragadozó állat, meg lehet némileg szelidíteni,

ha egészen kicsi korában fogják el. Mondják, hogy volt rá példa, mikor az ilyen szelid leopárd épen oly hiven követte gazdáját, mint akármelyik jámbor kutya és soha sem követett el semmi gonoszsgót,

sem embert, sem állatot nem bántott. De én bizony azt hiszem, hogy közületek, kis olvasóim, kevesen szerettetek volna még az ilyen szelid fenevaddal találkozni, sőt még magam sem; mert soha sem lehet tudni,

INDIAI KIGYÓ BÜVÖLŐ. (Lásd a 303. lapon.)

mikor tör ki az ilyen ragadozó állaton igazi vad természete. Mire megöregszik, megvadul még a legszelidebb is.

Fogságban nem fejlődik ki olyan szépen, mint ha szabadon él a rengeteg erdőkben. Itt hossza orra hegyétől farka

végeig több hét lábnál, de ebből farkára több jut három lábnál, úgy hogy az állat maga körülbelül négy láb hosszú, magassága pedig nem egészen három láb. Sárga szeme s hosszú fehér bajusza van, de leginkább feltűnik szépen pöttyezett bundája

által. Sárgás alapon kisebb-nagyobb sötétbarna pöttyek vannak elszórva s e pöttyek közepén rendszeren még egy kicsike fehér folt van; hátán a pöttyek három nagy sorban szépen szabályosan mintegy csíkot képeznek, oldalain pedig rendszerenül váltakoznak kisebbek és nagyobbak. Jáva szigetén olyan fajta él, mely majdnem egészen fekete.

Hazája igen nagy darab földön van; egész Afrikában található, Ázsiában pedig Japánban, Khinában, Ceylon és Jáva szigetén, Kis-Ázsiában s még több országban. És akárhol él, mindenütt egyformán veszedelmes fenevad.

Kitűnő vadász és ugyancsak nehéz előle menekülni. Ügyesen tud fára mászni, úgy hogy még a fürge majmot is megkaparítja. És mint a ravasz macska, egészen zajtalanul, a földre lapulva lopózik áldozata közelébe, mely csak akkor veszi észre a veszedelmes ellenséget, mikor ez hirtelen fölemelkedik és ugrásra készül. Ugrani pedig bámulatosan tud, huszonöt-harmincz lábnyira szökken egyszerre s így természetesen futással sem lehet előle menekülni, mert néhány hatalmas ugrással utóléri kiszemelt prédáját. Ezért épen úgy rettegnek tőle, mint akár az oroszántól vagy tigristől. Leginkább az esthomály beálltával indul vadászatra s míg más állatok ilyenkor már alig látnak, a leopárd rendkívül éles szeme még jobban lát, mint nappal. Messziről megpillantja a legelésző juhokat, teheneket vagy más állatot, nesztelenül odacsuszik s villámgyorsan nyakára ugrik áldozatának. Az a szegény tapir, melyet ott a rajzon látunk, aligha elmenekül.

Az ember elől rendszeren kitér, s ha nem bántják, ő sem támad. De mihelyt megtámadják, bátran szembeszáll és veszedelmes ellenség. Egy francia vadász, ki Algirban vadászott leopárdokra, a következő kalandját beszélte el:

»Egy este panaszkodtak előttem az arabok, hogy egy leopárd nagy pusztításokat visz végbe a juhok, kecskék között. Elhatároztam, hogy elejtem a rablót, vettem egy kecskét s az erdőben fához kötöttem, magam pedig nem messzire elrejtöttem. Nem kellett sokáig várnom, a kecske mekegése csakhamar odacsalta a leopárdot. Szokása szerint nagyot ugrott, hogy a kecskét megragadja, de én ugyane pillanatban rálöttem. Szerencsétlenségre nem találtam jól, csak a ballábát sebesítette meg a golyó s mikor én a bokor mögül kihajoltam, hogy lássam, elesett-e, észrevett és rám rohant. Ekkor puskám másik csövéből löttem rá, de nagy izgatottságomban oly rosszul czéloztam, hogy épenséggel nem is találtam.

»Nem maradt annyi időm sem, hogy a puskát eldobva, vadászkésemet rántsam elő, mert a lövés pillanatában a fenevad már reám ugrott és marczangolta vállamat és arczomat. Kétségbeesett erőfeszítéssel igyekeztem torkon ragadni, hogy csak egy pillanatra lerázhassam magamról s elővehessem késemet. Hasztalan! Már veszte hittem magamat, a fenevad már torkomba készült harapni. Ekkor egy végső, óriási erőfeszítéssel mellén ragadtam és eldobtam magamról. Csak néhány lépésnyire esett, de sebesült lába miatt nem tudott eléggé gyorsan visszaugrani. Egy pillanat múlva ismét reám

rohant ugyan, de ekkor hatalmas vadász-
késem már kezemben volt s a mint a
leopárd reám ugrott, markolatig szívébe
döftem a kést. Összerogyott és csakhamar
kimult, én pedig haza vánszorogtam.
Sulyosan meg voltam sebesülve, de meg-
gyógyultam, bár arczomon most is viselem
a fenevad marásának nyomait. Kárpót-
lásul bőrét szépen kidolgoztattam s most
lábszőnyegül szolgál íróasztalom alatt.»

Olasz fiúcska.

OLASZ fiú vagyok én,
Romagnában lakom én,
Nádi sípon szép dalokat
Fütyörészni tudok én.

Az én hazám Olaszhon,
Szivem mindig oda von,
De előbb kis utravallót
Játszom össze sípomon.

A kiket úgy szeretek,
O ti kedves gyermekek!
Ha hullajtjátok a krajezárt —
Holnap haza mehetek!

INDIAI KIGYÓBÜVÖLŐ.

(Képpel a 301. lapon.)

MÉRGES kigyó, melynek marása em-
bert és állatot megöl, hazánkban is
van, de szerencsére csak kevés
helyen és nem igen sok, úgy hogy csak
ritkán okoz szerencsétlenséget. Annál
több mérges csuszó-mászó él a forró égöv
alatt, különösen Keletindiában, hol nagy
veszedelmére válnak az embereknek.

Mig nálunk a mérges vipera félreeső,
csöndes helyekre rejtőzik, Keletindiában
vannak olyan kigyófajok, melyek a házak
közelében, a falak repedéseiben szeretnek
tanyázni, s ott épen nem ritkaság, hogy
az ember egy szobában alszik egy egy
ilyen hivatlan vendéggel; és ha valaki
idején nem veszi észre, vagy épen rátapos,
akkor veszve van, mert a kigyó egyetlen
marása halálos, különösen az ugynevezett
szemüveges kigyó, a kobraé, mely legsü-
rűbben található a házak körül.

Nem csoda, hogy az emberek ott
nagyon rettegnek e veszedelmes csuszó-
mászótól s a kigyóbüvölőknek jó keresé-
tök van. E kigyóbüvölők azt állítják, hogy
nekik titkos varázshatalmuk van s a leg-
mérgeőbb kigyó sem bántja őket. A
tudatlan babonás nép ezt elhiszi, mert a
kigyóbüvölők csakugyan igen meglepő
dolgokat mivelnek; csak hogy nincs biz-
 abban semmi boszorkányság, hanem csak
ügyesség és az, hogy ismerik a veszedel-
mes csuszómászó tulajdonságait. Egy utas,
ki egyszer tanuja volt a kigyóbüvölésnek,
ezt írja:

»Egy izben, a mint szobámba lép-
tem, észrevettem, hogy egy kobra-kigyó
lopózott be s elbujt egyik sarokban.
Mielőtt más módhoz nyultam volna, hogy
megszabaduljak a kellemetlen lakótárostól,
meg akartam próbálni, vajjon a kigyó-
büvölő csakugyan boldogul-e vele. Hivat-
tam tehát egy ilyen büvölőt s megmutat-
tam neki, hova rejtőzött el a kigyó.

A bűvölő leült a földre s mindenféle hokuspokuszt csinált, mialatt azt kiáltotta: »Burra sap, sahib, bahat barra«, vagyis: »Nagy kigyó, uram, igen nagy.« A benszülöttek nagy áhitattal hallgatták, míg én persze nevettem, tudva, hogy a kigyó bizony nem sokat törődik a szép szavakkal. A bűvölő aztán egy dudaféle de szárított tökből készült, sipokkal ellátott hangszert vett elő s fujni kezdte; a hangszerkellemesen, lágyan szólt s a kobra csakhamar kidugta fejét a falrepedésből, aztán egészen előjött és az emberek nagy bámulatára, bár sziszegett és öltögette nyelvét, nem bántott senkit, hanem követte a bűvölőt, ki lassan hátrálva kiment az udvarra. E látvány meglepő, de azért egészen természetes, mert, mint tudjuk, a zenének igen nagy hatása van a kigyóra.

Az udvarra érve, a bűvölő leguggolt, a kigyó pedig jobbra balra ringatta magasan fölemelt fejét, s látszott, hogy nagyon tetszik neki a zeneszó. A bűvölő aztán egy tyukot hozatott s a kigyó mellé állttatá. A tyuk ijedtségtől dermedten állt ott, a kobra pedig hirtelen beleharapott s a tyuk alig pár percz múlva kimult. Ekkor aztán mondtam a bűvölőnek, hogy törje ki a kigyó méregfogait, mert tudnivaló, hogy a kobrának négy olyan foga van, melynek tövében méreg rejlik; ha e fogak ki vannak törve, a kigyó többé nem veszedelmes.

Kivánságomat a bűvölő azonnal s nagyon ügyesen teljesítette. Egy darabka fát tartott a kigyó elé, mely rögtön beleharapott, mikor pedig a fát szájában tartotta, a bűvölő villámgyorsan fején ragadta, s kitörte az igen gyöngye gyökerű méregfogakat, mielőtt a kigyó mozdulhatott volna. Ezentul többé nem kellett félnem a kobrától s megjutalmaztam a valóban ügyes embert.

A benszülöttek a bűvölők ez ügyességét titkos varázserőnek tulajdonítják s a ravasz bűvölők maguk terjesztik e hitet

s különböző fogásokhoz nyulnak, hogy a babonát elhitessék. Titkon becsusztatnak valamely házba olyan kigyót, melynek méregfogait már kivették; aztán az emberek láttára előcsalják a kigyót s engedik, hogy ez megmarja őket; a marás ekkor már persze nem veszedelmes, de az emberek ezt nem tudják s bámulnak a bűvölő csodás hatalmán és gazdagon megajándékozzák.

Barátság.

(Képpel a czimlapon.)

*E*GYMÁST öelve, kedvesem,
Igy ülünk mi itt:
Ismerjük egymás hajlamát,
Hü érzelmeit.

*Egymásba olvadt lelkünkben
Csak egy gondolat;
Egymásba forrott szívünkben
Csak egy dobbanat.*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXI. köt. 16-ik számában közölt tréfás kérdések megfejtése:

„Tolvaj. Kersó.“

Helyesen fejtették meg: Magyar Kornél, Csukássy Jenő, Lövy Gizella, Priváry Gyula és Kálmán, Kánitz Géza és Arthur, Löwenstein Liza, Stein Rikhard, Ferenczi Gizella és Sándor, Malatinszky György, Fligl testvérek, Sebastiani Izabella és Hortense, Straszburger Malvina, Davidsohn Horác, Rimszky Mariska, Preisich Kornél, Kudelka Etelka, Kunstädter Rezső, Leichtag Giza és Emma, Spitzer Kornélia, Brokés nővérek, Lövinger Ludmille, Stokinger Ella, Mari és János, Reichenfeld Frida, Udránszky Sándor, Kolbe Nándor és Oszkár, Bertha Aladár, Jurenák Erzsike Margit és Gyula, Stankovics Jenni és Szilárd, Hirsch Berta, Stojanovics Jenő, Schossberger Regina, Kirkorovics Ilona és Zseni, Horváth Ida és Margit, Bakó Sárika, Dezseóffy Jani és Aurél, Faragó Pista, Kállay Béla, Matkovics Róza, Burger Lujza, Kollerich Margit, Schulz Szeráfin, Gruber Ilona és Gizella, Tóth Imre, Fisch Paula és Lajos, Fligl testvérek, Kégl János.